

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ પ્રશ્નપત્ર - ૨ (બપોર)

રવિવાર, ૭ જુલાઈ, ૨૦૧૩

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ :- ૧૦૦



ગોરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યજરૂર સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યજરૂરની સહી

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં
ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ →

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુસ્તકી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered valid.
6. Marks for Question →

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧ ગુણ - ૬	નામ
---------------------------	--------------------	-----

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૬)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. આશ્રિત સંતો ભક્તો દ્વારા અસાધારણ ઐશ્વર્ય - સામર્થ્ય

ગુણ : ૨

- (૧) વ્યાપકાનંદ સ્વામીએ નરકના કુંડ ખાલી કરાવ્યા.
- (૨) વશરામભાઈના સંકલ્પમાત્રથી કીડીઓ ભૂમાપુરુષના લોકમાં ગઈ.
- (૩) વશરામભાઈના સંકલ્પમાત્રથી કીડીઓ ગોલોકમાં ગઈ.
- (૪) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ગ્રહણ અટકાવ્યું.

૨. તત્ત્વોનો પારસ્પરિક સંબંધ

ગુણ : ૨

- (૧) ભગવાન તો બ્રહ્માના આત્મા છે.
- (૨) જીવ-ઈશ્વરો ભોક્તા છે.
- (૩) અક્ષરબ્રહ્મ તદ્દન ન્યારા અને નિર્લેપ છે.
- (૪) જીવાદિક સર્વે તત્ત્વો અને પરબ્રહ્મ વચ્ચે શરીર-શરીરી સંબંધ છે.

૩. પરબ્રહ્મ : સગુણ અને નિર્ગુણ

ગુણ : ૨

- (૧) પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ નારાયણ સગુણ પણ છે અને નિર્ગુણ પણ છે.
- (૨) સગુણપણું એટલે કરોડો વાત્સલ્યકારી ગુણોથી રહિતપણું.
- (૩) નિર્ગુણપણું એટલે માયિક ગુણો-દોષો વિકારોથી રહિતપણું.
- (૪) પરબ્રહ્મમાં જ્ઞાન, પંચઈન્દ્રિયો, બળ, ઐશ્વર્ય, વીર્ય અને તેજ છ પ્રકારનાં ગુણો છે.

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. સત્સંગિજીવન ગ્રંથ લખવાના સંદર્ભમાં કયા સંતનો શ્રીજીમહારાજે બહિષ્કાર કર્યો છતાં નિશ્ચયમાં અડગ રહ્યા ?

ગુણ : ૧

૨. શ્રીજીમહારાજે વરતાલમાં પોતાની મૂર્તિ કયા નામથી પધરાવી ?

ગુણ : ૧

૩. શ્રી સ્વામિનારાયણ દર્શનમાં ત્રીજું નિત્ય તત્ત્વ કયું છે ?

ગુણ : ૧

૪. ઈશ્વરની ત્રણ અવસ્થા જણાવો.

ગુણ : ૧

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૨ ગુણ - ૫	નામ	પ્ર - ૩ ગુણ - ૫	નામ	પ્ર - ૪ ગુણ - ૪	નામ
---------------------------	--------------------	-----	--------------------	-----	--------------------	-----

૫. ઉપાદાન કારણનું દષ્ટાંત આપો.

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. જે ભગવાનનું અક્ષરધામ છે તેની આગળ બીજા જે દેવતાના લોક છે, તેને મોક્ષધર્મને વિષે નરક તુલ્ય કહ્યા છે.

ગુણ : ૧

૨. તે સનાતન છે, નિત્ય છે, અપ્રાકૃત છે, સચ્ચિદાનંદ છે, અનંત છે અને અખંડ છે.

ગુણ : ૧

૩. 'પુરુષોત્તમ ભગવાન છે તે સર્વ ક્ષેત્રજ્ઞના ક્ષેત્રજ્ઞ છે તોપણ નિર્વિકાર છે અને માયા આદિક જે વિકારવાન પદાર્થ તેનો વિકાર પુરુષોત્તમ ભગવાનને અડતો નથી.'

ગુણ : ૧

૪. 'સંત હું ને હું તે વળી સંત રે, એમ શ્રીમુખે કહે ભગવંત રે.'

ગુણ : ૧

૫. મહારાજ તો પોતાનું અક્ષરધામ ને પાર્ષદ ને પોતાનું સમગ્ર ઐશ્વર્ય તે લઈને આંહી પધાર્યા છે.

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. અક્ષરબ્રહ્મનું સ્વરૂપ

ગુણ : ૨

૨. સ્વામિનારાયણીય તત્ત્વજ્ઞાન

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૦)

૧. પરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા અથવા

૨. શ્રીજીમહારાજ જે સંત દ્વારા પ્રગટ, તે સંત એટલે અક્ષરબ્રહ્મ

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૫	
---------	--

૩. જીવનું સ્વરૂપ અને તેના ગુણધર્મો અથવા

૪. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી-દુર્ગપુર માહાત્મ્ય અને શ્રી હરિલીલાકલ્પતરુના આધારે

()

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૫ ગુણ - ૧૦		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ગુણ : ૫

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૦)

- માયાનું સ્વરૂપ અને તેના ગુણધર્મો
- પરબ્રહ્મનું વ્યતિરેક સાકાર સ્વરૂપ કેવું ?

()

A series of 28 horizontal dotted lines for writing, spaced evenly down the page.

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૬ ગુણ - ૧૦		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૨ : 'બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. માન-અપમાનમાં સ્થિતપ્રજ્ઞ - ભગતજી મહારાજ
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને ભગતજી મહારાજ વચ્ચેનો સંબંધ
૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજની દૃષ્ટિએ ભગતજી એકાંતિક સત્પુરુષ

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરતું	પ્ર - ૭ ગુણ - ૧૨		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો [] [] ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

- પ્ર.૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) (કુલ ગુણ : ૮)
૧. બાળ પ્રાગજની મુમુક્ષતા
 ૨. પેટલાદમાં મુસ્લિમ જમાદારને ભગતજીએ કરેલો જ્ઞાનોપદેશ
 ૩. ગોપાળાનંદ સ્વામીના સમાગમમાં પ્રાગજી ભક્ત

() પ્રસંગ - ૧ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૮ ગુણ - ૮		નામ
---------------------------	--------------------	--	-----

ગુણ : ૪

() પ્રસંગ - ૧ :

પ્રસંગ - ૨ :

ગુણ : ૪

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. હું તો દરજી છું, તે બે ટાંકા તોડું છું અને બે ટાંકા સાંધું છું.
૨. અક્ષરદેરીએ, 'અહીં તો આરતી ઊતરશે અને મોટું મંદિર થશે.'
૩. રંગાચાર્યનો સંકલ્પ પૂરો કર્યો.
૪. એના હૃદયમાં ભગવાન નથી ?
૫. ધ્યાન કરવું નિર્ગુણ કે વાતો કરવી નિર્ગુણ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :-

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૪	
---------	--

() પ્રસંગ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૩ ગુણ - ૬		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

સિદ્ધાંત :

ગુણ : ૩	
---------	--

() દષ્ટાંત :

સિદ્ધાંત :

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૪ ગુણ - ૪	નામ
---------------------------	---------------------	-----

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. લાલો પાળો ગોપાળાનંદ સ્વામીનો અવગુણ લેવાથી ગંગાજળિયા કૂવામાં ભૂત થયો.
૨. પંચવિષયો તો દમઘોષના દીકરા જેવા છે ભગવાનને વરવા દેતા નથી.
૩. પ્રમુખસ્વામી મહારાજ બોલ્યા, 'દેશ-પરદેશ ફરીએ પણ મન તો ભગવાનમાં જ રાખીએ.'
૪. ભગતજી મહારાજ ગુણાતીત થકી ગુણાતીત થયા.

() પ્રમાણ :

.....
.....
.....
.....

સમજૂતી :

.....
.....
.....
.....
.....

ગુણ : ૨	
---------	--

() પ્રમાણ :

.....
.....
.....
.....

સમજૂતી :

.....
.....
.....
.....
.....

ગુણ : ૨	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા